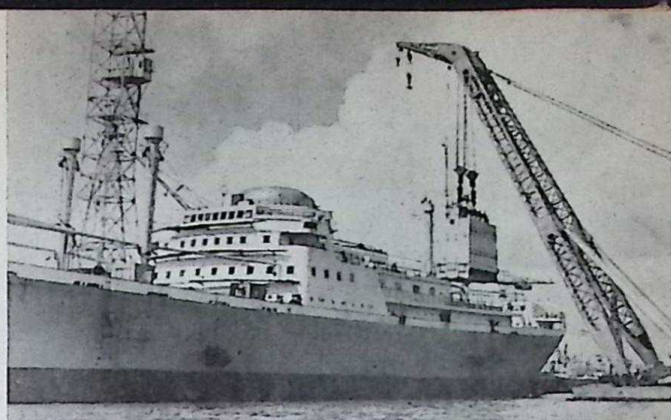

Boele - nieuws

MAANDBLAD VOOR HET PERSONEEL

N.V. BOELE'S SCHEEPSWERVEN EN MACHINEFABRIEK - BOLNES

Verslag Reisvereniging Boele op donderdag 21 juni 1956

Zo was dan de lang verwachte 10de reis van onze reisgenoten weer aangebroken, en aangezien De Bilt ons zeer gunstige weerberichten gaf, waren wij in een goede stemming.

Om 7.30 gingen wij van de startplaats in Bolnes vertrekken onder het zingen, „Wij gaan naar Zandvoort” — „Wie gaat er mee”. Maar ondanks het zingen wie gaat er mee, bleven er in Bolnes nog velen achter van wie wij hopen, dat zij de volgende reis met ons mee zullen maken.

Via IJsselmonde gingen wij op Rotterdam aan, waar wij na verschillende havenwerken gezien te hebben naar Schiedam reden. Na Schiedam te zijn gepasseerd en verscheidene praatwater-zaakjes te hebben gezien reden wij op het Westland aan langs druivenkassen en tomaten, óók zeer interessant.

Dan reden wij op de Laan van Meerdervoort aan, waar de mannen wonen die het het meest voor het zeggen hebben in ons land, en gingen we verder de bollenstreek in en zo naar Zandvoort. In hotel Bouwes wachtte ons reeds de koffie met gebak, waar wij dan ook naar verlangden na een reis van 2½ uur. Na hier 1½ uur te zijn geweest en op het strand een kijkje te hebben genomen zijn we, zonder natte voeten, de winkels in de tegenoverliggende straat gaan bestormen, waar onze vrouwen inkopen gingen doen en de mannen goed genoeg waren om te betalen. Om half twaalf vertrokken we uit Zandvoort, via de Haarlemmermeer en Loosdrechtse plassen naar Hilversum (Anna's Hoeve) 2e stopplaats. Hier hebben we vertoefd tot 4 uur en kon ieder zich vermaken naar hartelust, hetzij in de speeltuin of in de natuur; hier was volop te genieten en wij hebben dat dan ook uitgebuit. Maar ook hier konden we niet blijven want we hadden nog een 3e traject: van Anna's Hoeve via Soestdijk—Bilthoven langs De Bilt (grootste leugenaar van Nederland) naar Utrecht, waar de warme maaltijd gebruikt werd tot ons aller genoegen, in het noodgebouw Tivoli.

Het eten was zeer goed, we werden royaal bediend (soms tweemaal). Maar ook onze heer De Bruyn werkte op volle toeren voor de film waar we dan ook veel van verwachten, als wij ons de vorige film herinneren, want die was zeer mooi.

Na afloop van de warme maaltijd vertrokken we om half zeven naar de kleine Betuwe te Haastrecht, met de bekende Golfmolen, waar onze vriend Janus van Es volop van geprofitteerd heeft, en het water-vliegtuig waar onze hoofdbaas Hofland zich ook wel in vermaken kon.

Om 9 uur scheepten wij ons in voor het laatste traject via Rotterdam, over de Maasbruggen, om na een zeer geslaagde reis huiswaarts te keren. We zeggen allen die hebben medegewerkt om deze reis te doen slagen, zowel directeuren als personeelchef en busleiders en ook aan alle leden van de reisvereniging, hartelijk dank voor hun medewerking.

Uw reisgenoot A. v. R.

Ziekte en ongeval

Wijziging van de uitkeringsvoorwaarden bij ziekte en ongeval.

Met ingang van de loonweek waarin 2 juli 1956 valt, zullen als gevolg van de wijziging van art. 22 van de C.A.O. voor de Metaalindustrie, de uitkeringen bij ziekte en ongeval worden verhoogd van 90 % tot 94 % van de gedeerde verdienste.

De bijdrage van de werknemer in de ziektewetpremie, waarvoor per 1 april jl. een compensatie is gegeven van 1 cent per uur, wordt verhoogd van 1,5 tot 2,5 %. De bijdrage van de werknemer in de premies Sociale verzekeringen is nu als volgt:

Ziekenfondspremie	2,1 %
Ziektewetpremie	2,5 %
Wachtgeld- en werkloosheidspremie	1,1 %
Sociaal fonds premie	0,3 %
Totaal 6 %	

Bij ziekte en ongeval wordt deze 6 % niet ingehouden. De uitkering van 94 % bij ziekte en ongeval betekent dus, uitgezonderd de wachttijd, dat men het volle nettoloon ontvangt.

De verplichte bijdrage ad f 1,70 per week voor het bedrijfspensioenfonds voor de metaalindustrie zal met ingang van bovenstaande datum ook bij ziekte en ongeval zowel door werkgever als door werknemer moeten worden betaald.

Afdelingskas voor de ziektewet

VOORLOPIG JAAROVERZICHT 1955

Het bestuur van de Afdelingskas biedt u hierbij een overzicht van de baten en lasten over het jaar 1955.

Baten:

Premiën	f 149.622,81
Rente effecten en spaarbanken	„ 650,37
f 150.273,18	

Lasten:

Uitgekeerd ziekingeld	f 125.872,01
Rentezegels	„ 716,70
Controlekosten	„ 8.380,78
Administratiekosten N.V. „	1.837,50
Geschatte afrekening	
bedrijfsvereniging 1955 „	5.000,—
„ 141.806,99	

Te verwachten voordelig saldo ..... f 8.466,19

Dit saldo zal worden overgeboekt naar de reserve.

DE SCHEEPSBOUW (IV)

In het vorige artikel werd aangekondigd dat in dit vervolg de werkzaamheden in de scheepsbouwloods zouden worden toegelicht. Dat doen we dan. De Scheepsbouwloods? In deze loods vindt het machinale ijzerwerk plaats en is de afdeling gevestigd, waar de werkstukken afgetekend worden, het afschrijven genaamd. Vandaar de benaming ijzerwerker-afschrijver voor de collega's die dit werk verrichten. Na het afschrijven worden de werkstukken door de machinale bewerkers onderhanden, of liever onder de machine genomen.

Op foto no. 1 zijn enige afschrijvers bezig, het zijn P. Ouwens, J. Ansink en W. Bekkema; deze laatste centerd de afgetekende lijnen op de plaat, welke op ijzeren tafels is gelegd.

Hier is natuurlijk iets aan voorafgegaan. Daartoe gaan we naar de „vloer”, de trap op achter in de loods. De vloer is als het ware een groot houten bord, horizontaal liggend, waar de vormen van het schip op ware grootte opgeschraapt worden. Deze vormen worden door tekenkamer-Scheepsbouw verstrekt en door de afschrijver op de vloer, welke eerst een nieuwe laag verf gekregen heeft, uitgezet en ingeschraapt met de kraspen.

Vanaf de vloer nu nemen we de maten voor de onderdelen van het nieuwe schip op. De lengte- en breedtematen worden op latten overgenomen, de gebogen vormen op mallen.

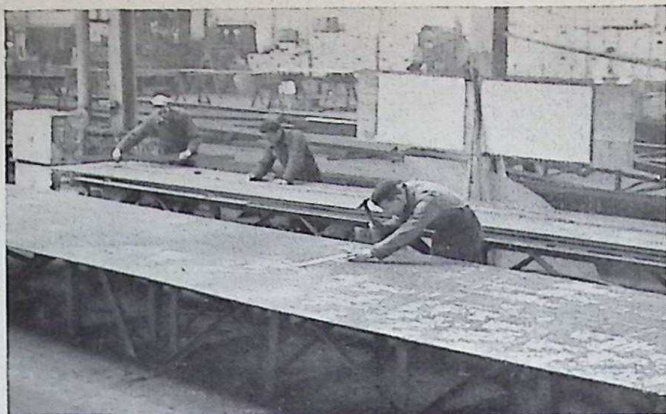
Foto no. 2, hier ziet u de afschrijver J. Munter aan de hand van zijn tekening zijn latten uitwerken. In het kort gezegd, op de vloer worden de latten en mallen gemaakt om straks de platen er mee te kunnen aftekenen.

Nu foto 3. De leerling-afschrijver J. Niemeijer neemt een geschrapte vorm vanaf de spantenvloer over op een mal. Jan maakt op deze foto voor ons bouwnummer 962 de kimkniemallen.

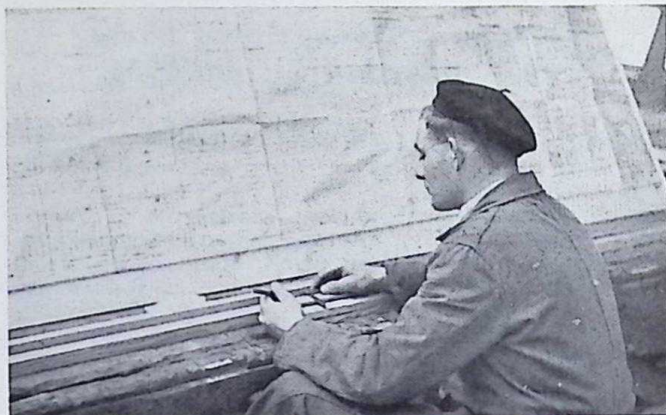
Dan de spanten. De vorm van de spanten wordt met stalen roeden overgenomen. Zie foto no. 4, waar buiger T. van Dijk er mee bezig is. De roeden worden dan met de hamer op een stalen ring in de vorm geslagen. Van Dijk past hier zo'n roede langs de geschrapte lijn. Aan de hand van de gereedgekomen roede gaat hij naderhand de spanten buigen. Dit gebeurt warm, na verhitting van het spant in een gasoven.

Zie foto no. 5, waar de spantenbuiger P. v. d. Grient met A. van Deelen en G. van Es zo'n spant aan het buigen is. Is het spant gebogen en afgekoeld dan controleren we deze nauwkeurig op vorm. Alleen controle kan ons overtuigen dat wij een goed stuk werk gemaakt hebben. Dit gebeurt in een buigbank, op foto no. 6 heeft buiger M. G. Rijdsdijk er een te pakken. De juiste vorm van het spant is hier wel zeer belangrijk, omdat de uiteindelijk juiste vorm van het schip mede hierdoor bepaald wordt.

Nu weer terug naar de platen. Niet alle platen behouden hun vlakke vorm. Bekijkt u de beplating aan de buitenkant van het schip, de huid genaamd, maar eens. Hoe buigen ze de vorm in de platen, zal

1

2

men zich wel eens afgevraagd hebben. Vroeger werden de vormen met de hand gezet, met de voorhamer en moest er menige rake klap gegeven worden voordat zo'n plaat zijn uiteindelijke vorm had.

In onze tijd wordt dit machinaal gedaan en wel onder een hydraulische pers („drukker” genaamd). Op foto 7 ziet u de platenzetters A. Brouwer, A. Meijdam en C. Paasse, bezig met het „drukkeren” van een plaat.

Om de vorm in de platen te brengen is een grote dosis ervaring nodig. De ene plaat vraagt rek aan de kanten, een andere rek in het midden, middenrek. Om de juiste vorm in de plaat te krijgen moet de plaat een zeker aantal mm gerekt worden. Rekt men te veel of te weinig dan verkrijgt de plaat niet zijn juiste vorm. Vooral te veel rek is erg onplezierig, omdat het veel werk vraagt om dit weer te herstellen. Uit het bovenstaande komt dus wel sterk naar voren dat hier weer zeer nauwkeurig gewerkt moet worden, vooral ook door het tegenwoordige systeem van sectiebouw.

Bij de vroegere methode van het klinken der platen werden de landen geklonken en lagen dus de naden over elkaar heen, zodat als een plaat bv. te weinig

3

4

HENGELSPORT

Het nationaal visconcours, uitgeschreven door Boele's Hengelsportvereniging „De Rietvoorn”, op zaterdag 2 juni jl., is in alle opzichten prima geslaagd.

3 dames en 314 heren stonden aangetreden om mee te dingen naar de vele prijzen, in de vorm van 105 luxe en huishoudelijke artikelen voor de individuelen en 12 verenigingsprijzen, waaronder bekens, enz.

Precies op tijd arriveerde de bus met de controleurs, onder de deskundige leiding van Goof van Vuuren, om de goede gang van zaken langs de met Boele-vlaggen en nationale driekleurvlaggen versierde oever nauwkeurig na te gaan, en even later werden onder luid geplons de zorgvuldig klaargemaakte „voertjes” op de bodem van de Graafstroom uitgesteld om daarmee de waterbewoners naar de welbekende haak te lokken, en toen de vastgestelde vistijd verstrekten was bleek het totale gewicht aan vis in het water met enkele duizenden grammen te zijn verminderd.

Alvorens werd overgegaan tot het uitreiken van de prijzen, wachtte de vrouwelijke vissers nog een leuke verrassing. Enkele in allerijl bestelde boeketten verschenen ter tafel en verwisselden van eigenaar, onder voorwaarde dat door de desbetreffende dames een actie werd begonnen voor meer vrije vistijd voor de mannen.

Verder werden bloemen overhandigd aan de eerste en tevens oudste inschrijver, de heer Weeteling sr. en aan de voorzitter van de personeelsvereniging Boele, de heer Weeteling jr.

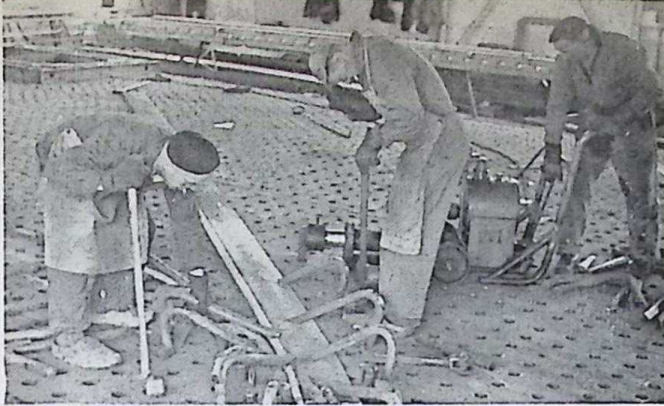
Toen iedereen dacht hierna de onthulling van een ter gelegenheid van dit georganiseerde visconcours gemaakt monument te kunnen bijwonen, bleek het voorwerp dat geheel schuil ging onder de machtige Boele-vlag zich te ontpoppen als de voor deze gelegenheid speciaal opgepoetste auto van de fa. A. de Bruyn, die de organisatoren van onschatbare dienst is geweest.

De spanning steeg ten top toen de prijzen voor den dag kwamen, die voor wat de verenigingen betrof, door de heer Weeteling werden overhandigd, en wat de overige lange lijst betrof, uit handen van hengelbaar-voorzitter Palsrok werden ontvangen.

Het bestuur wil verder van deze plaats af dank betuigen aan hen die hun bijdrage hebben geleverd aan dit grote succes. Ook moeten wij de dames bedanken, die onze vereniging vertegenwoordigden op de dezelfde middag gehouden receptie van de heer G. J. Boele, alsmede de kinderen, die hierbij, zoals wij hoorden, zo keurig onze felicitaties overbrachten. Tot slot vermelden wij hierbij nog de lijst van de prijswinnende verenigingen:

1. H.V. „De Brasem”, Sliedrecht ..... 1448 gram
2. H.V. „N.K.F.” (A-korps), Alblasserdam 1080 gram
3. H.V. „De Goudvis”, Dordrecht ..... 980 gram
4. H.V. „V.A.F.”, Dordrecht ..... 890 gram
5. H.V. „Werf De Noord”, Alblasserdam 693 gram
6. H.V. „D.S.V.”, Rotterdam ..... 637 gram
7. H.V. „De Voorn”, H.I. Ambacht ..... 630 gram
8. H.V. „Gusto”, Slikkerveer ..... 600 gram
9. H.V. „De Edelkarper”, Slikkerveer ... 518 gram
10. H.V. „B.M.F.”, Krimpen aan de Lek ... 492 gram
11. H.V. „N.K.F.”, Alblasserdam ..... 491 gram
12. H.V. „Rademaker”, Kralingse Veer ... 470 gram

Van de individuele deelnemers is de prijslijst bij het bestuur ter inzage te verkrijgen.

5

6

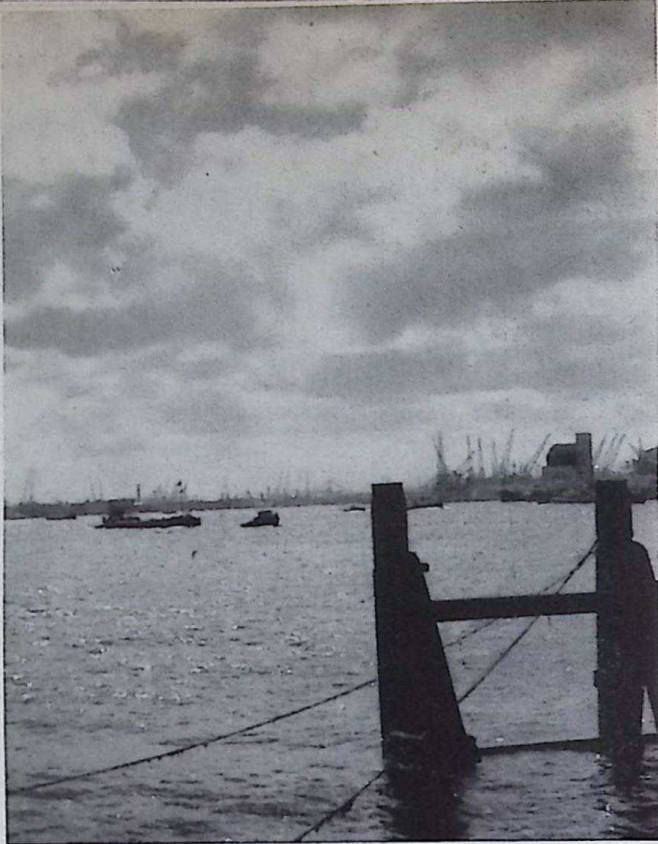
7

slag (draai) had, men met bouten veel kon doen. Bij het huidige systeem moeten de platen nauwkeurig tegen elkaar sluiten, wat met zich meebrengt dat als de vorm niet juist in de plaat is gezet, men grote afwijkingen vindt op de naden die dan gelast moeten worden, met het gevolg dat zo'n plaat terug zou moeten naar de drukker om de plaat te corrigeren op zijn afwijkingen.

Op de foto wordt aan een plaat ktrek gegeven. Dit doen zij met het rek-stempel. Door de plaat hier tussen te leggen en de verticale druk op te voeren, zodat het op en neergaande bovenstempel in de plaat dringt, wordt de plaat plaatselijk dunner en hierdoor langer.

Na het rekken wordt dan de vorm, volgens de spant-roede, er in gebogen.

Ik hoop er in geslaagd te zijn in dit kort bestek een inzicht in de werkzaamheden in de scheepsbouwloods te hebben gegeven, zonder het gehele personeelsblad te hebben gevuld, want als ik er eenmaal goed over begin.....

Bedrijvigheid op de Maas

Vakantiefotowedstrijd

We gaan een fotowedstrijd houden, maar dan zo één, waaraan ieder personeelslid, dat een toestel bezit, mee kan doen. Dikwijls is het namelijk zo, dat degene, die het meest perfecte en daardoor het duurste toestel bezit, de meeste kans heeft in de prijzen te vallen. Bij de wedstrijd, die we nu gaan organiseren, is dat echter niet het geval. Zelfs de eenvoudigste box, die u cadeau kunt krijgen bij inlevering van zoveel Kwatta-soldaatjes, zal bij onze wedstrijd net zoveel kans krijgen als het toestel, waarmee de heer Kroeze de tewaterlating van de „Straat Cook” fotografeerde. Waarom? Omdat bij de beoordeling, het onderwerp dat men kiest doorslaggevend zal zijn. Maakt u bijvoorbeeld een boxfoto, die uitmunt door een origineel en goed onderwerp, dan knijpt de jury de ogen dicht voor de eventuele technische foutjes, zoals: tikje onscherp bij de randen, beetje te flets, enz. Fouten dus, die speciaal bij de box nogal eens voorkomen.

Wedstrijdbepalingen

1. Het onderwerp mag van vrij algemene aard zijn, maar moet deze zomer, in de periode juni-september gefotografeerd zijn. Foto's van oudere datum mogen niet ingezonden worden. Negatieven moeten eventueel getoond kunnen worden.
2. De beoordeling zal geschieden door drie buiten ons bedrijf staande personen, t.w. de heer Tom Kroeze, Rotterdam, de heer Copenrath, IJsselmonde en de heer H. C. van Alphen, Slikkerveer.
3. Per persoon mogen 3 foto's worden ingezonden op elk gewenst formaat. Ook wat het soort papier betreft, is men volkomen vrij. Op de achterzijde van de foto moet u vermelden:
  - a. de titel van de foto.
  - b. plaats en datum van de opname.

c. merk en soort camera, waarmee de foto is gemaakt.

Vooraf geen naam en adres op de achterzijde vermelden, want de jury behoeft niet te weten, wie de foto heeft gemaakt.

4. De inzending moet geschieden in een gesloten enveloppe, waarop uw naam en adres staat, welke ingeleverd moet worden bij de afd. Personeelszaken. De foto's worden daarna zonder enveloppen, maar wel genummerd, naar de jury doorgezonden.
  5. De foto's moeten op 30 september ingezonden zijn. Na die datum worden geen inzendingen meer geaccepteerd. De bekroonde foto's en wellicht ook nog andere aardige opnamen zullen in het eerstvolgende Boele-Nieuws na 30 september worden gepubliceerd. Alle foto's worden te zijner tijd aan de inzenders geretourneerd.
  6. De prijzen worden uitgekeerd via fotohandel Copenrath te IJsselmonde. De eerste prijswinnaar mag daar voor een waarde van f 15,— aan fotoartikelen kopen. De tweede en derde prijs voor resp. f 10,— en f 5,—.
- Bovendien zijn er nog 5 troostprijzen, bestaande uit een exemplaar van de „Holland-Photo-Almanac 1956”, die o.a. ook foto's van ons eigen bedrijf bevat.

Algemene wenken

Hoe maakt men eigenlijk een goede foto? Deze vraag is eenvoudig gesteld, maar uitermate moeilijk te beantwoorden, vooral als dat in het beperkte raam van een Boele-Nieuws moet gebeuren. Om u toch te helpen bij het maken van foto's die kans op succes hebben, nemen we eerst het allerbelangrijkste bij de kop, nl. het onderwerp.

We veronderstellen, dat u personen wilt kiekeken. De grootste fout, die u hierbij kunt maken, is om uw slachtoffers op een rijtje naast elkaar te zetten, naar het toestel te laten gapen en dan: knip! Oei, wat een belachelijke stijve foto hebt u gemaakt! U moet de mensen nooit laten poseren op de manier van: even op het vogeltje letten, jongens. Nee, u moet de mensen iets laten doen. Mogelijkheden te over: picknicken, een kaart bestuderen, fiets repareren, een mop vertellen, zingen, koken op een primus, noem maar op. U komt in uw vakantie plenty mogelijkheden tegen. Waarom zou u ze dan met een gelegenheidsgezicht en het haar in de krul naar de lens laten grijnzen?

Niks hoor, maak liever een spontane foto, waar u vooral later veel plezier van zult hebben.

Wilt u een landschap fotograferen? Best, maar wilt u dan een geelfilter gebruiken, daar wordt de foto veel beter door. Informeer maar eens bij uw fotohandelaar naar de werking van zo'n geel glaasje. In elk geval krijgt u er de wolken dan ook prachtig op. Panorama's kunt u beter niet nemen, die vallen altijd tegen. Erg belangrijk voor landschapfotografie is de voorgrond. Als u een zekere uitgestrektheid wilt fotograferen, dan moet u er voor zorgen, dat u iets dichtbij meefotografeert. B.v. een boomstam, een struik, een afhangende tak of zo. Alles wat daar achter ligt, lijkt dan plotseling veel verder weg en de foto werkt daardoor dieper.

De hier afgedrukte foto, die ik in Rotterdam maakte, heeft een dergelijke voorgrondvulling, door middel van die meerpalen. Zonder die palen „werkt” de foto niet. Wilt u er ook op letten, dat u de horizon niet precies in het midden plaatst? Dan verdeelt u de foto namelijk lelijk in twee gelijke helften. Doe het liever op 1/3 van boven of beneden. Ziet u op de foto ook nog hoe mooi het geelfilter gewerkt heeft?

Reis jeugdige werknemers

Maandag 28 mei vertrokken we dan, na er al lang van tevoren op gevlakt te hebben, 66 man sterk. Die mannen waren (62 ervan althans) de werknemers van ons bedrijf beneden de 18 jaar, die een jaar op het bedrijf werkzaam zijn.

Via Kinderdijk volgden we de Lek tot Lexmond en gingen va Vianen naar Driebergen, waar als eerste aanlegplaats het „Museum van de Auto” werd bezocht. De collectie oude auto's, van de eerste zodanig te betitelen vehikels af, met als speciale bijzonderheid een 8-cylinder Spijker, de nummerplaten uit de gehele wereld, tekeningen en andere curiosa, hadden aller belangstelling.

Daarna ging het in snelle vaart op Elten aan, waar boven op de heuvel (née — berg) het meegebrachte brood werd opgegeten. Eén, die zijn brood vergeten had, ging de tafels af en vond zoveel overgebleven soorten brood, met of zonder krenten, dat hij het beter had dan wie ook. Een idee voor het volgende jaar.

't Was er wel warm en duur ook. Daarna werd Terborg aangedaan, waar wij bijzonder vriendelijk werden ontvangen bij de gieterij en emailleerfabriek „Vulkaansoord”. Ook daar was het warm, maar toch werd met veel interesse het gehele fabricageproces van gieten tot en met emailleren en spuiten gevolgd. Op uitnodiging van dit bedrijf gingen we na afloop met de heren en dame rondleiders naar een restaurant in Varsseveld, waar een koele drank werd aangeboden en tevens werd aan elk als souvenir een miniatuur emaille pannetje uitgereikt. Ook vond er een verloting plaats, waarbij chauffeur Van der Sluis onder groot enthousiasme een theepot won. De andere winnaars waren jonger, zij wonnen een kinder-dejeuner. Wel toepasselijk.

Daarna voerde de tocht ons langs Groenlo, Eibergen,

Enschede en Denekamp naar Lattrop, waar wij in de Jeugdherberg Huis te Brecklenkamp al direct op de warme maaltijd konden aanvallen. Na afloop hiervan hadden al gauw enkele ondernemende lieden een soort van voetbalveld ontdekt. Het verloop van de wedstrijd, die spontaan na het vinden van een bal ontstond, met elftallen van 25 man, dient aan de vergetelheid te worden ontruikt. De grasmat van het veld bestond uit mul zand, de doelpalen waren in camouflage-kleur geschilderd en verborgen in het gebladerte van enkele bomen.. De grenslijnen waren aan één zijde dicht struikgewas en aan de andere kant een akker compleet met boer erop, die niets zei, maar je zag hem denken. In deze entourage draafden wij dan met zo'n 50 man rond en waar de stofwolk was, was de bal. Na enige tijd droeg het betere tactische inzicht van schrijver van deze regelen vrucht en begon zijn kant uit te lopen, totdat 5—1 genoeg bevonden werd. De oudere heer v. d. S. aan de andere kant verdroot deze zekere nederlaag zozeer, dat hij, naast ondeskundig geroep om strafschoppen en wat meer in zijn voordeel kon zijn, zich aan het middel van één van onze vijf midvoors begon vast te klemmen, zeker om zich overeind te kunnen houden Dit verdroot vriend De Snoo echter zo zeer, dat hij op het geschikte moment een beentje lichtte, zodat we hem uit de drek moesten oprabbelen en afstoffen. Dit lukte maar ten dele met zijn witte overhemd.

Vrolijk was het hem de volgende morgen met zijn colbertjasje bezig te zien, om dit zo te plooiën, dat althans de meest vuile vlekken waren bedekt. De strijdlust aldus bekoeld zijnde, begonnen wij aan de avondwandeling, welke naar de Duitse grens voerde. Enkele personen moesten er natuurlijk over heen, doch een welwillende patrouille Duitse douaniers met hond bleek bereid hen op te sporen. Terug naar de jeugdherberg voor een kop thee en hier hoorden we van de J. H.-vader een verhaal over de geschiedenis van het oude, nu gerestaureerde, kasteeltje en sprak hij een propagandawoord, waarbij hij opwekte de vakantie te gebruiken om eigen land zowel als buitenland te fiets of te voet te gaan bekijken, waarbij dan van jeugdherbergen gebruik kan worden gemaakt.

De nachtrust werd ingezet met krachtig wassen; één werd zelfs tot leeringhe van hemzelf en tot vermaeck der anderen in de wasbak geworpen. Enkele flinkerds begaven zich onder de koude douche en daarna kwam het „lichten uit”. Enkele deelnemers bleken zich niet aan de anderen te kunnen aanpassen en meenden, dat toch nog lawaai moest worden gemaakt.

De volgende morgen was het weer minder mooi en toen we in Giethoorn kwamen, goot het zelfs. Desondanks begaven we ons te water en punterden door het mooie dorpje. Daarna een prima diner en steeds maar regenen. Om deze reden werd de middagbestemming gewijzigd en reden we kalm door Staphorst en Rouveen, plaatsjes met typische klederdrachten, via een omweg over de Veluwe, naar de Julianatoren te Apeldoorn. Hier vermaakten we ons enkele uren met de doolhof, op vliegtuigjes schieten, autotjerijden en dergelijke attracties.

De tocht naar Bolnes verliep zonder schokkende gebeurtenissen en moe, doch voldaan, arriveerden wij hier.

(Vervolg vakantiefotowedstrijd)

Hoe gaat u staan ten opzichte van de zon?

Zon in de rug natuurlijk, zegt u, omdat de meesten dat zeggen. Fout, collega! Doe dat nooit. Als u personen kiekt, staan uw mensen dus recht in de zon te kijken en trekken daardoor de vreemdste gezichten. Bovendien, onverschillig welk onderwerp u neemt, het zonlicht werkt van achteren te vlak.

Zorg, dat u de zon aan uw linker- of rechterkant hebt en u krijgt zgn. strijklucht in uw foto. Heel mooie effecten kunt u bereiken door tegen de zon in te kijken zg. tegenlichtopnamen. U kunt op de afgebeelde foto zien, dat hier tegen de zon in gefotografeerd werd. De palen zijn somber zwart, doordat ze het zonlicht juist aan de andere kant hebben. Het water daarentegen is helder. Hierdoor ontstaan mooie contrasten. Denkt u er echter om, dat de zon de lens niet mag beschijnen, want dan mislukt de foto. U kunt dat verhinderen, door zelf in de schaduw te gaan staan of door uw hand schuin boven het toestel te houden, zodat er schaduw op de lens valt. Komt u hierdoor handen te kort, laat iemand dan assisteren of nog beter: koop een zonnekapje! Dan bent u helemaal klaar voor weinig centen.

Wat betreft het soort film, dat u gebruiken moet, raadpleeg daarover uw ftohandelaar. Wat betreft het onderwerp dat u nemen zult, raadpleeg dan u zelf, als volgt: Is de achtergrond wel mooi? Valt het zonlicht mooi over mijn onderwerp? Sta ik nu niet te veraf? enz. enz. Bekijk uw onderwerp eerst van alle kanten en kies dan de beste kant uit. Secuur werk geeft de grootste voldoening en..... de meeste kans. Ik wens u goed licht en veel succes!

De gasvoorziening in ons bedrijf

Er wordt door de branders en ijzerwerkers in ons bedrijf gebruik gemaakt van acetyleneegas, wat wijzelf ontwikkelen, dissousgas in flessen en propaan in flessen. Zoals algemeen bekend, is het gevaar bij toepassing van dissousgas en propaan groter dan bij het acetyleen, dat onder lagedruk door het leidingnet wordt gedistribueerd. Bij dissous kan door een verkeerde handeling of door gereedschap, dat niet aan de eisen voldoet, een explosie veroorzaakt worden, wat helaas reeds enkele van onze medewerkers hebben ondervonden.

Bij het gebruik van propaan bestaat het gevaar, dat door lekkage in de gastoevoer de ruimte gevuld wordt met een explosief mengsel, omdat propaan zwaarder is dan lucht en in de ruimte blijft hangen. Meestal komen deze explosies voor nadat enige tijd niet met de snijbrander of heetstoker gewerkt is.

Bij onze distributie van acetyleneegas onder drukken lager dan $\frac{1}{2}$ atmosfeer ($\frac{1}{2}$ atmosfeer, dwz. de druk per cm^2 , veroorzaakt door een buis gevuld met water tot een hoogte van 500 cm.) is het gevaar aanzienlijk minder. Toch dienen hierbij de nodige voorzorgsmaatregelen in acht genomen te worden. De door ons gebruikte snijbranders en heetstokers zijn nl. van het aanzuigende type, dat wil zeggen door uitstroming van zuurstof wordt het gas aangezogen. Wordt nu door één of andere oorzaak deze uitstroming van zuurstof belemmerd, b.v. door opspringende walshuid, dan bestaat de mogelijkheid, dat de zuurstof in de gastoevoer gedrukt wordt. Zuurstof en gas vormen dan bij een bepaalde verhouding een explosief mengsel, dat kan exploderen. Om te voorkomen, dat de vlam die hierbij ontstaat, of de terugstromende zuurstof in het leidingnet komt, dient een waterslot gebruikt te worden. Helaas beseft niet elke brander het belang van dit waterslot, gezien de geringe controle op de vulling met water en 's winters met glycerine, een feit dat dagelijks blijkt. Ja, het is zelfs vorgekomen, dat een brander tot de ontdekking kwam, dat zijn gasslang zonder waterslot op de leiding was aangesloten, omdat waarschijnlijk een collega het waterslot er tussenuit had genomen. Daar bij toepassing van watersloten het leidingnet wel beschermd is, maar niet de gasslang van waterslot tot snijbrander en ook niet de snijbrander zelf, heeft de Directie gemeend hierin verandering te moeten aanbrengen. In de a.s. vakantieweek wordt dan ook de gehele gasvoorziening gewijzigd. In de eerste plaats wordt een grotere ontwikkelaar opgesteld, die ruim in de behoefte aan gas kan voorzien en waarbij de druk in het net ± 500 cm waterkolom zal worden, wat tot nu slechts 35 cm waterkolom was. Bij de verdeelkasten langs de rivier, de havens, de hellingen en de steiger worden grote vastopgestelde watersloten gemonteerd, die per stuk 25.000 l. gas per uur kunnen doorlaten.

Deze watersloten kunnen niet open zijn zoals de bestaande daar wij in de praktijk geen waterslot kunnen gebruiken met een daarop staande pijp van meer dan 500 cm lengte. Daarom zijn de nieuwe watersloten van andere constructie en geheel gesloten. Aan deze watersloten zijn 2 kleine atex ventielen gemonteerd voor directe aansluiting van een snijbrander, terwijl weer grote atex ventielen zijn aangebracht voor aanvoer naar een onderverdeeltast met vijf afnamepunten, zoals reeds bij bouwnummer 960 in gebruik zijn. Op de afnamepunten in de onderverdeeltastjes zijn kleine atex ventielen gemonteerd, waarop de snijbrander kan worden aangesloten.

Het aantal slangen voor de aanvoer van gas naar een bepaald werkobject wordt hierdoor kleiner en het toezicht van de brander op zijn eigen gereedschap eenvoudiger.

In de diverse afdelingen als lasloods, scheepbouw-

loods en machinefabriek worden centrale watersloten gemonteerd, die 40.000 l. gas per uur kunnen doorlaten, terwijl op het leidingnet in die afdelingen atex ventielen in combinatie met vlamdovers worden gemonteerd. De atex ventielen die gebruikt worden zijn zogenaamde onderdruk-beveiligingen, dat wil zeggen, de zuigende werking van de snijbrander bedient een klep in het atex ventiel, waardoor gas kan toestromen. Zodra geen onderdruk in de slang ontstaat, sluit de gastoevoerklep door een veerbelasting. Komt er dus een gat in de slang van de gastoevoer naar de snijbrander, dan wordt de gastoevoer gestopt. Wanneer een slang in brand raakt, stopt de gastoevoer. Indien de snijbrander niet de nodige zuiging opbrengt door bv. onvoldoende zuurstofdoorstroomopening, lekke kranen e.d. wordt geen of onvoldoende gas aangevoerd. Terugslag is dus praktisch uitgesloten en dus kunnen lekkende kranen geen brandwonden meer op handen en armen veroorzaken. Daar de zuigende werking van onze snijbranders gecontroleerd is en voor de toepassing van deze beveiliging door atex ventielen onvoldoende was, hebben wij gedurende enkele maanden alle snijbranders gecontroleerd en de zuigende werking aangepast. De onderhouds-bankwerker De Bode heeft hiertoe in Duitsland een speciale opleiding gekregen. Vanzelfsprekend zal voor een ieder die reeds jaren gewend was b.v. eerst de gaskraan van de snijbrander te openen, het gas te ontsteken en dan de zuurstofkraan bij te regelen, de nieuwe werkwijze vreemd zijn en enige moeilijkheden opleveren. Men moet na de vakantie eerst de zuurstofkraan van de snijbrander openen om toevoer van gas te kunnen krijgen, zodat de vlam ontstoken kan worden. Zodra de zuurstofkraan gesloten wordt, is ook de gastoevoer gesloten. De veiligheid bij het branden zal door de wijzigingen in de gastoevoer aanzienlijk groter worden. Daar de Directie voor deze beveiliging grote bedragen heeft moeten investeren, nemen wij aan, dat iedere werknemer dit zal waarderen en zich zo snel mogelijk aan de nieuwe werkwijze zal aanpassen.

Laat elke brander er na de vakantie dus om denken: eerst zuurstofkraan van de voorwarmer openen; gas bijregelen tijdens ontsteken.

Voetbalnieuws

De bedrijfscompetitie is nu voor meer dan de helft achter de rug en er begint nu tekening in de strijd te komen. Bekijken wij de standen, dan staat van onze 2 elftallen het eerste er het beste voor. Met nog slechts 3 wedstrijden te spelen zal het echter niet meevallen de wisselbeker dit jaar in huis te houden. Het is en blijft voetbal, dus alles is mogelijk en het zou kunnen gebeuren dat 3 ploegen met gelijk puntenaantal eindigen, zodat wij een paar beslissingswedstrijden te zien krijgen.

De stand in de kopgroep is hier:

Afd. A.	gespeeld	punten	voor	tegen
Nederland	7	12	31	11
v. d. Ben	6	10	13	6
Boele I	7	10	27	13

Ons 2de elftal heeft een lelijke misstap begaan tegen Klinknagel II, zodat wij nu hier 4 verliespunten genoteerd hebben staan, welke niet meer in te halen zijn, want Nederland II heeft nog maar 1 punt nodig uit 2 wedstrijden, om zich kampioen te kunnen noemen en deze kans zullen zij zeker niet onbenut laten.

De stand in Afd. B is:

	gespeeld	punten	voor	tegen
Nederland II	8	16	38	7
Boele II	8	10	29	16

Spuitfestijn

Het was zaterdagmiddag 2 juni 1956 een waar waterballet op de St. Jacobsplaats te Rotterdam. Er werd daar op twee plaatsen gelijktijdig door de bedrijfsbrandweerploegen van Zuid-Holland om de hoogste brandweer-eer gespoten. Hier werd het duidelijk waarom Van der Bolsem en zijn brandweerploeg na werktijd zo dikwijls met droge oefeningen rondom de ingang van de scheepbouwloods bezig waren. De ploegen hadden tot taak de nodige fantasie op te brengen en in vele houten raamwerken een in brand geraakte boerderij te zien en de juiste aanvalsmethode te vinden. Het was jammer, dat de jury andere inzichten had dan onze ploeg. Als praktisch enige ploeg werd door Van der Bolsem en zijn mannen eerst het gehele gebouw verkend voordat de brand werd aangevallen. De mogelijkheid was n.l. niet uitgesloten, dat eventueel vee in de stallen aanwezig zou zijn, dat eerst gered diende te worden. Dit kostte zoveel tijd, en punten, dat ondanks het prima werken onze ploeg met de 9de plaats genoeg moest nemen. De prijzen gingen dit jaar naar:

- Baan 1 Centrale Directie P.T.T., Den Haag.
Rijksautomobielen centrale, Den Haag.
Baan 2 N.V. Kon. Ned. Glasfabriek, Leerdam.
Centrale Werkplaats P.T.T., Den Haag.

Vanzelfsprekend was onze ploeg wat stil geworden door deze niet verwachte uitslag. Tijdens het door de Directie aangeboden diner kwamen de stemmen echter weer los. Allen meenden, dat volgend jaar een beter resultaat behaald zou kunnen en moeten worden. We zeggen de Directie daarom dan ook langs deze weg dank voor haar medewerking en medeleven, omdat we deze steun in de brandweerploeg niet kunnen en mogen missen.

Het mannenkoor

De 9de juni was een gewichtige dag voor het bedrijf en tevens voor ons mannenkoor. Een dag waarop banden gesmeed en verbroken werden. Zo was het ook met de jongste zoon van onze directeur ir. P. Boele. Het vrijgezellenleven werd aan de kant gezet en verwisseld voor een samenbinding van man en vrouw. Dit is op zichzelf geen bijzonder verschijnsel, maar voor de personen in kwestie wel, nl. dat God hun een plicht heeft opgelegd, zowel man als vrouw, elkaar te begrijpen en bij te staan in alle liefde en leed.

Ons mannenkoor is hier dan ook getuige van geweest, dat zij die plechtige belofte aanvaardden door het geven van hun jawoord. Van deze plaats af nog onze gelukwensen aan het nu reeds verbonden echtpaar, ouders en familieleden.

Het was voor het mannenkoor een buitengewone dag omdat het koor was uitgenodigd de kerkelijke plechtigheid op te luisteren. Vooral de waardering die hier weer uit gebleken is, stellen wij op zeer hoge prijs.

Na een goede voorbereiding en zorgvuldige studie wist onze dirigent op voortreffelijke wijze de gezongen psalmen en gezangen met begeleiding van het orgel naar voren te brengen.

Voorts hebben wij diezelfde avond een concert gegeven samen met de muziekvereniging „Excelsior” en het dameskoor „Advendo”, beiden van Bolnes, in de muziektent te Bolnes.

Daar werden door ons enige nummers goed ten gehore gebracht. Het was jammer dat het weer niet meewerkte, zodat er maar weinig gehoor was. Toch was het voor ons weer een goede dag.

PERSONALIA

In dienst getreden

- 16 mei 1956: G. J. Leneman, tekenaar Afd. Ocean.
22 mei 1956: V. G. F. Eggenhuizen, h. draaier.
1 juni 1956: P. D. 'Hont, h. mach. bankwerker (vol.).
4 juni 1956: H. Blom, h. koker. A. Blok, torenkraandrijver.
7 juni 1956: J. Dekker, h. ijzerwerker. P. Valencich, mach. bankwerker.
15 juni 1956: J. Wiersma, ll. ijzerwerker. M. Wiersma, ll. ijzerwerker.
18 juni 1956: O. Bondi, elec. lasser, H. Vogelenzang, tekenaar, Afd. Mach. bouw.
19 juni 1956: E. M. van Beek, h. pijpmonteur.
25 juni 1956: B. de Vos, magazijnbediende (gereedsch. mag.). C. F. Ruben, h. lichtdrukker, W. de Later, h. mach. bankwerker. G. W. M. Dinnissen, h. schaver. W. A. v. d. Boom, h. mach. brander.
2 juli 1956: A. W. van Eldijk, mach. houtbewerker. Mej. G. v. d. Burg, werkster logiesgebouw. J. Dupré,

tekenaar scheepsbouw. H. Aartsen, h. ijzerwerker (vol.). A. van Hoek, tekenaar mach. bouw.

De dienst hebben verlaten

- 12 mei 1956: J. E. M. Magnus, h. ijzerwerker.
16 mei 1956: G. Inglesi, elec. lasser.
26 mei 1956: C. van Rees, pijpmonteur. J. A. J. L. Warnas, magazijnmeester.
2 juni 1956: E. Boudewijn, stoomkraanmachinist.
8 juni 1956: R. Reitsma, ijzerwerker.
9 juni 1956: L. Willemstein, ll. mach. bankwerker.
15 juni 1956: A. Drost, h. mach. bankw. A. Koning, ijzerwerker. T. Versteeg, schaver.
16 juni 1956: M. Reede van Oudtschoorn, magazijnbediende. Mej. G. Nieuwenweg, werkster logiesgebouw. J. van Putten, brander.
13 juni 1956: W. van Groningen, mach. brander.
30 juni 1956: M. H. v. d. Pol, bedrijfs-ass. L. de Jong, ll. tekenaar scheepsbouw. C. de Roode, h. mach. bankwerker (vol.).
2 juli 1956: A. J. Bakx, ll. draaier.

Naar militaire dienst

- 26 mei 1956: T. van den Berg. A. van Zwienen. J. J. Kempeneers en C. Kleinjan, h. mach. bankw.
14 juni 1956: R. W. v. d. Geld, ll. mach. bankw.

Terug uit militaire dienst

- 29 mei 1956: L. J. Kurvink, ll. mach. bankwerker.

Op 18 juni 1956 overleed plotseling de Heer

N. H. KWAK

in de leeftijd van 60 jaar. Sedert 23 oktober 1947 was hij op ons bedrijf werkzaam als aanbouwer. Zowel bij chefs als collega's was hij zeer gezien. Wij bewaren aan hem een zeer goede herinnering en betuigen zijn echtgenote en zoon onze deelneming met dit verlies.

Kruiswoordraadsel

De 4e puzzle, waarin enige voetangeltjes verscholen gingen, heeft ondanks deze angeltjes een vrij gunstig resultaat geboekt en velen wisten ook deze klip met succes te omzeilen.

Pijptang bracht voor de oplosers niet de minste moeite.

Dit was wel het geval met kit, waarvoor velen git hadden ingevuld. Git is echter geen kleefstof maar een delfstof, gebruikt voor sieraden.

Het valletje dom en don ging niet op daar ook don een eretitel voor een geestelijke is.

Een gier, het dier dat door sommige oplosers was ingevuld in de plaats van mier, zal men niet gauw in Nederlandse bossen aantreffen daar dit een tropische vogel is. Graniet is geen mineraal met in hoofdzaak koolstof maar een vulkanisch gesteente.

Het gevraagde voorzetsel op 21 Hor. kan in dit geval alleen maar te zijn.

Tot slot nog een verklaring van het woord keel, dit is een rode kleur in de wapenkunde, of om het maar eens heel duur te zeggen: in de heraldiek.

De goede oplosers waren:

Joh. R. Philips, Jac. Hagendijk, C. B. Geuvers, A. Schop, J. Schop, M. J. Verkaik, A. Deugd, A. A. v. d. Grient, H. Vlasblom, G. van Seters, P. van Veen, J. M. Schop, B. v. d. Berg, G. J. de Sterke, H. P. Verschoor, H. v. d. Veer, F. Venema, T. A. M. Lagendijk, J. Flach, H. v. d. Bolsem, J. G. Nieuwstad, G. Brands, J. G. Sniijders, J. Lodder, A. Smitshoek, J. de Jong, Tj. Schotanus, H. van Lune, R. Verschoor, A. Hofland, S. Hofland, M. Schop, A. Schop, P. Visser, A. v. d. Pijl, N. H. Leeftang, D. v. d. Kuil, A. Hameete, G. van Driel, A. Ipskamp, C. Kooi, J. Schop, A. de Visser, A. Lodder, S. van Prooyen, S. Flach, M. v. d. Graaff, J. Stout, Mej. R. den Otter, Mej. L. Velthuizen, B. van Driel, Mej. A. van Gorkum, J. v. d. Berg, H. v. d. Tuin, J. Flach, G. Flach, H. Koolman, P. de Zeeuw, M. v. d. Kuil, W. van Pelt, A. Oostenrijk, J. Berkhout, J. H. Berkhout, G. Velthuizen, T. van Galen.

107 oplossingen binnengekomen.

39 oplossingen op weg naar de volhardingsprijs.

1			2		3	4			5
		6			7			8	
9	10			11			12		
13					14				
15				16			17		
18			19				20		
	21	22		23		24			
25				26			27		
		28	29				30	31	
	32					33			

Eerste prijs: Boekenbon van f 5.— A. v. d. Pijl
Tweede prijs: 1 grote doos sigaretten P. de Zeeuw
Derde, Vierde en Vijfde prijs: J. M. G. Nieuwstad - J. Schop (538) en F. Venema 1 pakje sigaretten.

Nieuwe Puzzle-opgave:

Horizontaal:

1. Muzieknoot - 2. Bijwoord - 6. Militair (afk.)
 7. Nat. Autoletters Libanon - 8. Boksterm
 9. Gevangenis kamertje - 11. Balspel - 13. tuigage
 14. Akelig - 15. Vreemde stunt - 16. zonder dividendbewijs (afk.) - 17. Pol. partij - 18. Ambts-halve (afk.) - 20. Wenk - 21. Opstapplaats
 25. Schaakterm - 26. Voertuig - 28. achter
 30. Zoogdier - 32. Alkalische aarde - 33. Steile kustrots.

Vertikaal

1. Hulphoogleraar - 2. Windrichting - 3. laagste noot - 4. Schiet op! - 5. Hoeveelheid - 6. vloeistof - 8. Heester - 10. Werelddeel - 12. Afwas
 19. Voertuig - 22. Vulkaan - 23. Bekende Rott. N.V. - 24. De onbekende - 25. Wil thuis graag baas zijn - 27. Speelgoed - 29. Reeds
 31. Muzieknoot

Oplossingen in GESLOTEN enveloppen inleveren s.v.p.